

Jitāri

Jātinirākṛti

SARIT

SARIT

Contents

Contents	i
1 Jātinirākṛti	1
The TEI Header	12

1 Jātinirākṛti

30/gb1jāni-Tjāni-ms

namaḥ samantabhadrāya | | §¹

5 mugdhāṅgulīkīsalayāṅghrisuvarṇakumbha
vāntena kāntipayasā ghusṛṇāruṇena |
yo vandamānam abhiṣiñcati dharmarājye
jāgartu vo hitasukhāya sa mañjuvajraḥ | | |
* suhrdām anurodhena yathāmati yathāsmṛti | | | jāni-I
hriyaṃ vihāya likhyante vādasthānāni kānicit
| | | §⁷

10 tatra tāvad ādau jātivāda eva nirākriyate | iha yad yad
vastuno bhedābhedābhyām abhidheyam na bhavati | tat
tat sarvaṃ vastu na bhavati | yathā vyomakamalam | na

1. — Dieser Text gehört wie wahrscheinlich auch der folgende zur

Sammlung der vādasthānas Jitāris. Er ist bereits von TUCCI See → 1930 und von IYENGAR See → 1952 ediert worden. TUCCI's Text weist mehrere Lücken auf und gibt viele von IYENGAR's Manuskript abweichende Lesarten. IYENGAR hat in seiner Edition TUCCI's Edition benutzt, hat jedoch die abweichenden Lesarten nicht verzeichnet. — Das vorliegende Manuskript kommt in seinen Lesarten TUCCI's Manuskript sehr nahe, weist aber nicht die dort vorhandene Lücke (57.27; vgl. IYENGAR 76.4-77.15) auf. Dafür bricht der Text 58.14 (TUCCI) bzw. 79.5 (IYENGAR) ab. Möglicherweise befindet sich der Schluß des Textes auch unter den unlesbaren Teilen des Manuskripts. Der erhaltene Text umfaßt die Folios IB|2|9; IA|2|9; IIB|4; IIA|4; IIB|5; IIA|5; IIB|7; IIA|7; IIB|8; IIA|8. [...] — Für die folgende Edition wurden die Lesarten des vorliegenden Manuskripts zur Grundlage genommen, die sich in vielen Fällen mit TUCCI's Text decken. Dem letzten Teil, der im Manuskript nicht mehr erhalten ist, wurde TUCCI's Text zugrundegelegt. Das gleiche Prinzip gilt beim Gebrauch der Daṇḍas. IYENGAR's Text ist an vielen Stellen ausführlicher und bringt einfachere Lesarten. ??, pp. 17-18.

1 samantabhadrāya] mañjuśriye
jāni-T

2 mugdhāṅgulīkīsalayāṅghrisuvarṇakumbha] °kumbhād

Konjekture jāni-T

4 abhiṣiñcati] abhiṣi° jāni-T

5 mañjuvajraḥ] mañjunāthaḥ
jāni-T

6 *] Hier beginnt jāni-I mit

buddhānām anu°

6 yathāsmṛti] śrutismṛti jāni-I

7 kānicit] °sthānāna kānāna kāni
jāni-ms

8 iha] ca iha jāni-ms

8 yad] fehlt jāni-I, jāni-T

10 tat] fehlt jāni-I, jāni-T

10 sarvaṃ] fehlt jāni-I

ca vastuno bhedābhedābhyām abhidheyam sāmānyam iti
 vyāpakānupalabdhiḥ | na tāvad ayam asiddho hetuḥ | na
 hi vyaktibhyo bhinnam abhinnaṃ vā sāmānyam śakyam
 abhidhātum ubhayathāpy asāmānyasvabhāvatāprasaṅgāt
 | tathā hi yadi tāvad vyaktibhyo arthāntaram eva sāmāny- 5
 ābhimataṃ vastu tadā katham tat tāsām sāmānyam nāma
 | yat khalu yato 'rthāntaram na tat tasya sāmānyam | yathā
 gor aśvaḥ | arthāntaram ca gor gotvam iti viruddhavyāpt-
 opalabdhiḥ | § 8

jāni-ms nanu ca vyaktibhyo arthā ntaram ca syāt | sāmānyam 10
 jāni-I ca tāsām iti na virodham paśyāmaḥ | na caitan manta
 vyam arthāntaram ced arthāntarasya sāmānyam sarvaṃ
 31/gb sarvasya sāmānyam syāt viśeṣābhāvād iti | | yad dhi khalv
 ekaṃ vastv anekatra samavetaṃ tat tadīyam sāmānyam |
 goṣu cāśvo na samaveta iti katham asau gavāṃ sāmānyam 15
 syād iti kuto viśeṣābhāvaḥ | tad ayam anaikāntiko hetuḥ
 katham iṣṭasiddhaye paryāpnuyāt | § 9

tad etad api bālapralāpam anuهارati | sa hi viśeṣo bu-
 ddhimatā vaktavyo yaḥ sāmānyābhimatapadārthamātra-
 bhāvī san na saṃkareṇa vyavasthām upapādayet | ayam 20
 cānekasamavāyaḥ saṃkhyāsaṃyogakāryadravyādiṣv apy
 astīti tāny api saṃkhyādisaṃmatāni sāmānyāni syuḥ | § 10

1 vastuno] fehlt jāni-I
 4 asāmānyasvabhāvatāprasaṅgāt]
 °bhāvata° jāni-ms,
 °mānyātmatāsvabhāvapra° jāni-T
 5 vyaktibhyo] jāni-ms läßt aus
 von arthā° bis gor aśvaḥ
 6 sāmānyābhimataṃ]
 sāmānyam abhi° jāni-I
 6 katham] na jāni-I
 8 gor] fehlt jāni-I, jāni-ms
 9 viruddhavyāptopalabdhiḥ]
 °palambhaḥ jāni-T
 10 nanu] nana jāni-ms
 11 na] mana jāni-ms
 11 virodham] °dha jāni-ms;
 °dham iha jāni-T
 12 sāmānyam] jāni-ms läßt aus
 sarvaṃ sarvasya sāmānyam
 14 ekaṃ] ekaṃm jāni-ms

14 anekatra] anekatva jāni-ms
 14 samavetaṃ] satataṃ jāni-ms
 14 tat] ta jāni-ms
 17 paryāpnuyāt] °yad iti cet
 jāni-I
 18 anuهارati] °sarati jāni-I
 20 sāmānyābhimatapadārthamā-
 trabhāvī] abhimata fehlt
 jāni-I
 20 saṃkareṇa] °mānkareṇa
 jāni-ms
 21 cānekasamavāyaḥ]
 cānekārtha° jāni-T
 21 saṃkhyāsaṃyogakāryadravy-
 ādiṣv] °saṃyogādīnām
 avayavikārya° jāni-I
 22 saṃmatāni] °ādimatām
 jāni-T

- atha manyetāḥ | saty api anekārthasamavāye yad eva
 samānañānābhidhānapravṛttinimittam tad eva sāmānyam
 nānyat | samānānām hi bhāvaḥ sāmānyam [|] bhavato
 asmād abhidhānapratyayāv iti ca bhāvaḥ | tad āhākṣap- jāni-ms
 5 ādaḥ | § 11
 *samānaprasavātmikā jātir iti | § 12
 etad api svaprakriyāmātraparidīpanam | tathā hy atra
 | vikalpadvitayam udayate | kiṃ te svarūpeṇa samānāḥ jāni-I
 svahetor utpannā yeṣu tatsāmānyam tathāvidhabodhābh-
 10 idhānapraṇam āhosvid asamānā eveti | tatra yadi te sv-
 ata eva samānāḥ samāne ñānābhidhāne svayam eva prav- jāni-T
 artayiṣyanti | kiṃ tatra sāmānyenārthāntareṇa | tathā ca
 tad asāmānyam eva [|] tadbaleṇa samānāyor ñānābhidhā-
 nayor avṛtteḥ | athāsamānāḥ | na tarhi teṣāṃ sāmānyam
 15 asti | samānānām hi bhāvaḥ sāmānyam ity uktavān asi | 32/gb
 asamānānām ca bhāvaḥ sāmānyam iti bruvāṇaḥ ślāghanī-
 yapraṇo devānāṃpriyaḥ | § 13
 svayam asamānasvabhāvā api tenaiva samānās ta iti cet
 | § 14
 20 kiṃ te kriyante āhosvid adhyavasīyante | tatra na tāvat jāni-ms
 kriyante teṣāṃ svahetubhir eva kṛtatvāt | kṛtasya ca punaḥ

1 atha | athaivam jāni-T

3 nānyat | nānyad iti jāni-I

3 samānānām | samānām

jāni-ms

3 hi | fehlt jāni-I

4 d | asmād jāni-ms

4 ca | fehlt jāni-I, jāni-T

5 āhākṣapādaḥ | °pādāḥ jāni-ms,

akṣapādaḥ fehlt jāni-T

6 * | NS II.2. 68

6 samānaprasavātmikā |

samānañānābhidhānapra° jāni-I,

jāni-T

7 svaprakriyāmātraparidīpanam |

tejākriyā° jāni-ms

8 vikalpadvitayam |

vikalpadvayam jāni-I, jāni-T

8 te | te bhedāḥ jāni-I

9 tor | svahe fehlt jāni-T

10 ṇam | °pramāṇam jāni-I

10 yadi | te yadi jāni-I

10 te | te yadi jāni-I

11 samāne | samāna jāni-I

11 ñānābhidhāne | °dhānam

jāni-I, °dhānalacunam eva jāni-T

13 samānāyor | sāmānyena jāni-I

14 avṛtteḥ | aprayukteḥ jāni-I,

apravṛtteḥ jāni-T

15 hi | fehlt jāni-I, jāni-T

15 asi | cf. 31. 24f.

16 asamānānām | asamānām

jāni-T

16 ca | fehlt jāni-I

16 bruvāṇaḥ | °naḥ katham jāni-I

17 ślāghanīyapraṇo | °pratiño

jāni-I

20 kiṃ | na ; tathā hi kiṃ... jāni-I

20 āhosvid | kiṃ nu vai jāni-I,

athāho° jāni-T

20 adhyavasīyante | vyava° jāni-I

karaṇāyogāt | abhūtaprādurbhāvalakṣaṇatvāt karaṇasya |
§ 15

samānātmanā kriyanta iti cet | § 16

nanu yeṣāṃ niṣpannatayā kṛṇaḥ karmatā nāsti katham
te kriyante nāma | § 17 5

syād etat | yena dharmirūpeṇa te niṣpannā na tena ka-
roteḥ karmabhāvam anubhavanti | samānena rūpeṇa ni-
ṣpannāḥ kriyanta iti na kiṃcid atrānupapannam | § 18

evam tarhi tad eva samānam rūpaṃ sāmānyena kriyata
iti syāt | tasya ca bhāvaniṣpattav aniṣpannasya kāraṇānta- 10
rataḥ paścād upajāyamānasya tadbhāvatā brahmaṇāpy aś-
akyā sādhayitum [|] § 19

arthāntaram eva tad bhavatu na kiṃcid aniṣtam āpady-
ata iti cet | § 20

jāni-I sāmānyāntaram eva tarhi tan nityasāmānyajanyam 15

abhyupetaṃ syāt | tathā ca tad api bhedānām asamānā-
nām katham sāmānyam iti paryanuyoge tenāpi tadvyati-
riktasamānarūpakaraṇopagame saty aparāparakāryasām-
ānyaparikalpanātmakam anavasthānam apratividhānam
āsajyeta | na ca bhedānām asamānarūpaṃ pracyaveta | 20
§ 21

33/gb

nāpi dvitīyapakṣāśrayaṇam śreyaḥ | na hy anyenānye
samānā nāma pratīyante [|] tadvanto nāma pratīyeran |

4 kṛṇaḥ] kṛteḥ jāni-I

6 dharmirūpeṇa] dharmā°

jāni-ms

6 niṣpannā] °nnāḥ jāni-I

7 samānena] kim tu samānena

punā jāni-I; °nena punā jāni-T

7 rūpeṇa] °ṇā jāni-I, jāni-ms ?

8 kriyanta] tena kri° jāni-T

8 atrānupapannam] atra fehlte

jāni-I

9 kriyata] kriyanta jāni-I

10 ca] ca bhāvi° jāni-I; vibhāva°

jāni-ms

10 bhāvaniṣpattav] ca bhāvi°

jāni-I; vibhāva° jāni-ms

11 tadbhāvatā] vyaktivad

bhāvasvabhāvatā jāni-I

12 aśakyā] aśaktā jāni-T

15 nityasāmānyajanyam] nety

4

asāmānyajanmam jāni-T

16 api] tad api fehlte jāni-I

17 paryanuyoge] °yogi jāni-I

18 karaṇopagame] °sāmānya°

jāni-I

19 aparāparakāryasāmānyaparik-

alpanātmakam] °karmasāmānya°

jāni-T

20 āsajyeta] āsajyet jāni-ms;

āsajyate jāni-T

20 ca] cā jāni-I

20 asamānarūpaṃ] asamānam

rū° jāni-I

20 pracyaveta] °vet jāni-ms;

°vate jāni-T

22 dvitīyapakṣāśrayaṇam]

°pakṣa° jāni-T; cf. 32. 4

23 tadvanto] tadvad anye jāni-I

bhūtavat kaṅṭhe guṇena [|] anyathā hi yena kenacid anye-
ena ye kecana samānāḥ pratīyeraṇ pratiniyamanibandha-
nābhāvāt | § 22

ekenānekasamavāyinānyenānye samānāḥ pratīyante |
5 tato nātiprasaṅga iti cet | § 23

* na khalv avayavidravvyadvitvādisaṃkhyānām apy ek-
atvānekasamavāyitve na staḥ | yena tebhyo 'vayavādayo
na tathāvagamyaṇ | § 24

atha teṣāṃ svāśrayeṣu samānañānābhidhānavidhāna-
10 sāmārthyābhāvād adoṣa eṣaḥ | § 25

nanu sāmānyam api bhedeṣv ekatvānekasamavāyābhyām **jāni-ms**
eva samānapratyayāpratyayatayā parikalpitaṃ | tau cāv-
ayavyādīnām api yuṣmābhir abhyupetāv iti teṣāṃ api ta-
tthābhāvāḥ katham apākriyeta | § 26

15 asāmānyasvabhāvāt vān na te samānañānahetava iti cet
| § 27

nanu samānañānahetutve sati sāmānyasvabhāvātā |
tasyām ca satyām samānañānahetutvam iti sthiraṃ itare-
tarāśrayatvam | tathā hy ekatvādeḥ samānatvāt | sāmā-
20 nyābhimatabhāvavad ārabdhadravyāder api kiṃ na sām-

1 ṅṭhe] katham **jāni-I**

1 kenacid] **jāni-T** fügt ein : apy

3 pratiniyamanibandhanābhāvāt]
°yatām bandhanā° **jāni-I**

4

ekenānekasamavāyinānyenānye]
°samavāyinārthena **jāni-I**, ekena
neka° **jāni-ms**, °samavāyenā°
jāni-T

5 nātiprasaṅga] °ṅgam **jāni-ms**

6 *] vārtam etat | na khalv ava°
jāni-I, vārtam etat | na hy ava°
jāni-T

7 samavāyitve] °vayidvitve
jāni-I

7 na] nāsta **jāni-ms**

7 staḥ] nāsta **jāni-ms**

8 vagamyeraṇ] gamyeraṇ **jāni-T**

10 bhāvād] vidhāna fehlt **jāni-I**,
jāni-T

12 samānapratyayāpratyayatayā]
samānapratyayahetutayā **jāni-I**,
samapratyayahetutayā **jāni-T**

12 tau] atha te ca avaya° **jāni-I**

13 vyādīnām] vāyav° **jāni-ms**,
jāni-T

13 yuṣmābhir] °ṣmābhir **jāni-ms**

14 apākriyeta] °yet **jāni-ms**

15 asāmānyasvabhāvāt vān] °tvā
jāni-ms

15 samānañānahetava]
anumānahetava **jāni-I**

17 sāmānyasvabhāvātā]

asāmānyasva° **jāni-ms**,
asamānasva° **jāni-T**

18 sthiraṃ] stharam **jāni-ms**,
sphuṭam **jāni-I**, **jāni-T**

19 tvam] °śrayitvam **jāni-I**,
itiretarāśrayatvam **jāni-ms**

19 hy] heka° **jāni-ms**

19 ekatvādeḥ] heka° **jāni-ms**

19 samānatvāt] sāmānyatvāt
nimittasya **jāni-I**

20 ārabdhadravyāder] ārabhya°
jāni-ms, **jāni-T**

jāni-I ānyarūpateti pa- ryanuyoge samānapratyayāpratyayatvād
ity uttaram uktavān asi | tatas tad api samānapratītinimi-
ttatvaṃ nimittasya samānatvāt samānam avayavyāder api
34/gb kiṃ na syād ity asmadīye punaḥ paryanuyoge saty as- 5
āmānyarūpatvād iti bruvāṇaḥ | *katham itaretarāśrayad-
oṣān muktim āsādayasi [|] etenaitad api prayuktaṃ yad
jāni-ms uktam uddyotakareṇa [|] *na gavi gotvaṃ yena gotvayo-
gāt | prāg gaur evāsāv iti vyarthaṃ gotvaṃ syāt | api tu
yadaiva vastu tadaiva gotvena saṃbadhyate | gotvayogāt
prāg vastv eva nāsti [|] na cāvidyamānaṃ gaur iti vā agaur 10
iti vā śakyaṃ vyapadeṣṭum iti | tathā hi yadaiva vastu tad-
aiva yadi gorūpaṃ tat svahetor utpannaṃ kiṃ tasyānyena
gotvena | athāgorūpaṃ na tarhi tasyāśvāder iva gotvena
saha saṃbandhaḥ syāt | na hy agor bhāvo gotvaṃ nāma |
tasmān nārthāntaram arthāntarasya sāmānyam ity asāmā- 15
nyarūpatayārthāntaratvaṃ vyāptaṃ sāmānyātmatām ap-
ahastayatīti kuto anekāntaḥ | abhinnaṃ eva tarhi sāmā-
nyam astv iti vyatiriktasāmānyanirākaraṇe dattasāhāyya-
kaḥ sām̐khya idānīm pratyavatiṣṭhate | sa evaṃ vaktavyaḥ

1 ryanuyoge] cf. 33.7 f.

1 samānapratyayāpratyayatvād]
samānapratyayatvād jāni-I

2 asi] cf. 33.8 f.

3 samānapratītinimittatvaṃ]

°pratītinimittasya jāni-T

3 nimittasya] °pratītinimittasya
jāni-T

4 asmadīye] °yeṣu jāni-I

4 paryanuyoge] cf. 33.12f.

5 bruvāṇaḥ] cf. 33.16

5 *] jāni-T fehlt ein größerer
Abschnitt.

7 uddyotakareṇa] udyo° jāni-I

7 *] cf. NV II.2.65 p.318. 17-25:

yad idaṃ gotvaṃ goṣv
anuvṛttipratyayakāraṇaṃ tat kiṃ
gavi varṭtate āhosvid agavi yadi
tāvad gavi prāk gotvayogād gaur
evāsāv iti vyarthaṃ gotvam | ...na
ca prāk gotvayogād vastu vidyate
na cāvidyamānaṃ gaur ity agaur
iti ca śakyaṃ vyapadeṣṭum
yadaiva vastu tadaiva
gotvenābhisambadhyate...

7 na] fehlt jāni-ms

7 yena] yo na jāni-ms

9 gotvayogāt] na ca go° ...vastv
asti jāni-I

10 vā] fehlt jāni-I

11 iti] itā jāni-ms

12 tadaiva] tad eva jāni-ms

12 gorūpaṃ] °rūpa jāni-ms

12 tat] tatra jāni-ms

13 śvāder] tasyāgor iti vāśvāder
iti vā gotvena jāni-I

14 agor] ago jāni-I

15 arthāntarasya] fehlt jāni-I

17 yatīti] °yati jāni-I

18 sāmānyam] °yat jāni-ms

18 astv] astīti jāni-I

18 iti] astīti jāni-I

18 rākaraṇe] vyaktivyatiriktasā-
mānyanirākaraṇāt

jāni-I

19 dattasāhāyyakaḥ] °sahāyakaḥ

jāni-I

19 evaṃ] e jāni-ms

| kiṃ nu vai bhavān vyaktīnām sāmānyasaṃñākaraṇak-
 āma āhosvid ātmātīśayapratipādanakāmaḥ | ādye pakṣe jāni-I
 na kiṃcit kṣīyate | na hi vyaṃ nāmni vivadāmahe | dv- jāni-ms
 itīyo 'pi pakṣo mahatīm manorājyasamṣpadam āvedayati |
 5 tathā hy atrāpi vikalpadvayam udayate | kiṃ vyaktibhyaḥ
 sāmānyasyābhedaḥ | uta vyaktīnām sāmānyād iti | § 28
 35/gb

ādye vikalpe vyaktivad anekatvam anityatvam ca sām-
 ānyasya syād [|] iti prayogaḥ | vyaktibhyo yad abhinnaṃ
 tad anekam anityaṃ ca yathā tāsāṃ prātisvikaṃ rūpaṃ [|]
 10 vyaktibhyaś cābhinnaṃ sāmānyam iti svabhāvahetupras-
 aṅgaḥ | nānaikāntiko hetur ekatvanityatvayoḥ sāmānya-
 sya viruddhadharmādhyāsenā vyaktibhyaḥ sukhādibhya
 iva caitanyasyaikāntena bhedaprasaṅgāt | aparasmin pu-
 nar vikalpe sāmānyavad vyaktīnām apy ekatvanityatve sy-
 15 ātām | prayogaḥ | yad sāmānyād abhinnaṃ na tad bhi-
 nnaṃ anityaṃ ca yathā tasyaiva sāmānyatā | sāmānyād
 abhinnaṃ ca vyaktīnām rūpaṃ iti | vyāpakaviruddhopa-
 labdhipra saṅgaḥ | na cānekāntaḥ [|] sāmānyād abhinnaṃ jāni-ms
 hi sāmānyam eva | tac caikaṃ nityaṃ ceti kathaṃ tad abh-
 20 innaṃ bhinnaṃ anityaṃ ca nāma | evaṃ hi bruvāṇaḥ sāmā-
 nyam evānekam anityaṃ ca brūyāt | tasya ca sāksād
 ekatvanityatve pratiñāya punar upadeśāntareṇa te eva pra-

2 ñākaraṇakāma] sāmāna°
 jāni-ms

2 āhosvid] yad vā jāni-I

3 kṣīyate] kṣa° jāni-ms

3 hi] fehlt jāni-I

4 pi] pa jāni-ms

6 sāmānyasyābhedaḥ] °bhida
 jāni-ms

7 ādye] ādyapakṣe jāni-I

7 vikalpe] ādyapakṣe jāni-I

7 anityatvam] asattvam jāni-I

8 iti] fehlt jāni-I

9 prātisvikaṃ] prati° jāni-ms

10 cābhinnaṃ] tv abhi° jāni-I

11 svabhāvahetuprasaṅgaḥ]

°hetuḥ pra° jāni-I

13 caitanyasyaikāntena] anyasya

ekā° jāni-I

13 saṅgāt] bhedabhaṅgāt jāni-I

14 vyaktīnām] °nam jāni-I

16 sāmānyatā] sāmānyasyātmā |
 sāmānyad jāni-ms

16 sāmānyād] sāmānyasyātmā |
 sāmānyad jāni-ms

18 saṅgaḥ] °labdhiḥ pra° jāni-I

18 cānekāntaḥ] cānaikāntikaḥ
 jāni-I, sānekāntaḥ jāni-ms

19 ceti] cet jāni-I

20 hi] fehlt jāni-I

21 evānekam] jāni-T beginnt
 nach der Lücke mit nekaṃ

21 tyam] fehlt jāni-T

22 ekatvanityatve]
 abhinnaṭvani° jāni-I

22 upadeśāntareṇa] ayaṃ
 deśāntarata eva jāni-I

22 te] tata jāni-T

tivahatīti katham nonmattaḥ | tasmād bhedābhedābhyām
avācyam sāmānyam iti siddham | § 29

nanv ayam anaikāntiko hetuḥ | yady api hi sāmānyam
bhedābhedābhyām kevalābhyām avācyam tathāpi nāvastu
prakārāntarasyāpy ubhayātmatālakṣaṇasya sambhavāt | 5
bhinnābhinnam eva hi sāmānyam jainajaiminīyāḥ pratijā-

jāni-I nate | yad āhuḥ | § 30
36/gb

* ghaṭamaulisuvarṇārthī nāśotpādasthitiṣv ayam
|
jāni-T śokapramodamādhyasthyam jano yāti
sahetukam ||| § 32

* na sāmānyātmanodeti na vyeti vyaktam 10
anvayāt |
jāni-ms vyety udeti viśeṣeṇa sahaikatrodāyādīmat
||| § 34

* yathā kalmāṣavarṇasya yatheṣṭham
varṇanigrahaḥ |
citratvād vastuno 'py evam
bhedābhedāvadhāraṇā | | § 36

* yadā tu śabalam vastu yugapat pratipadyate [|]

1 prativahatīti] pratibhātīti jāni-I
1 ttaḥ] °mataḥ jāni-ms, jāni-T
2 avācyam] fehlt jāni-T
3 nanv] na cāyam jāni-I
3 ayam] na cāyam jāni-I
4 bhedābhedābhyām]
bhedābhedā vyaktaya eva ābhyām
jāni-I
4 avācyam] vācyam jāni-T
4 nāvastu] avastu fehlt jāni-I, na
tathāpi avastu jāni-T
5 ubhayātmatālakṣaṇasya]
°yātmanā la° jāni-T
6 jainajaiminīyāḥ] caivam iti
jaināḥ jāni-I, jaini° jāni-ms
8 *] ĀM III 59

8 ghaṭamaulisuvarṇārthī]
°suvarṇānām I
9 śokapramodamādhyasthyam]
śokapramoha° ĀM
10 *] ĀM III 57
11 t] °sat ĀM, jāni-I, jāni-T
12 *] ŚV ākṛtivāda 57cd u. 58ab
12 yatheṣṭham] yatheṣṭa jāni-T
12 varṇanigrahaḥ] °vighrahaḥ
jāni-T
13 bhedābhedāvadhāraṇā]
°dāvāraṇā jāni-ms
14 *] ŚV ākṛtivāda 62cd u. 63ab
14 yugapat] yumayat jāni-ms,
yugavat jāni-T

tadānyānanyabhedādi sarvam eva pralīyate

[[ ]]^{§ 38}

*ekātmakam bhaved ekam iti neśvarabhāṣitam

[ ]

tathā hi tad upaitavyam yad yathai vopalabhyate

[ ]]^{§ 40}

iti ^{§ 41}

- 5 atra pratividhīyate [ ] bhedābhedayor anyonyaniṣe-
dharūpatvād ekavidher aparaniṣedhanāntarīyakatvāt ka-
tham anayor ekādhikaraṇatvam mattonmattetaraḥ pratip-
adyeta | tathā hi tan nāma tasmād abhinnaṃ yad eva yat jāni-I
| bhinnaṃ ca tat tasmād yad yan na bhavati [ ] ataś ca
10 vyaktibhyaḥ sāmānyam bhinnaṃ abhinnaṃ ceti bruvāṇo
vyaktayaḥ sāmānyam na ca vyaktayaḥ sāmānyam iti brūte
[ ] katham ca svasthacetanaś cetasy api tad etad āropayet
[ ] prayogaḥ | yad yad eva na tad atad bhavati yathoṣṇam
vahnirūpaṃ nānuṣṇam [ ] vyaktaya eva sāmānyam iti sv-
15 abhāvaviruddhopalabdhiprasaṅgaḥ | ^{§ 42}
37/gb

ubhayathā pratīter ubhayopagama iti cet | ^{§ 43}

nanu pratītir apratīter bādhikā na tu mithyāpratīteḥ |
vitathasyāpi pratītidarśanāt | anyathā hi pratītipathānus-
āriṇā bhavatā dvicandrādayo 'pi na nihnotavyāḥ | ^{§ 44}

1 tadānyānanyabhedādi]

°bhedena jāni-I

1 pralīyate] prati° jāni-I, jāni-T

2 *] ŚV sūnyavāda 219cd u.
220ab

2 ekātmakam] ekākāram ŚV.

2 ekam] etad jāni-I

3 tathā] tat tathaiva
prapattavyam jāni-I, hi tathā hi
jāni-ms, tathaiva ŚV

3 upaitavyam] upe° jāni-I, ŚV,
jāni-T

6 tvād] pratiṣedha° jāni-I, jāni-T

7 katham] tat katham jāni-I

8 tasmād] tasmābhinnaṃ
jāni-ms

8 abhinnaṃ] tasmābhinnaṃ
jāni-ms

11 sāmānyam] sa° jāni-ms

Compiled : March 13, 2018

11 ca] fehlt jāni-I

11 vyaktayaḥ] vyaktibhyaḥ
jāni-I

11 sāmānyam] sa° jāni-ms

12 ca] fehlt jāni-I

12 svasthacetanaś] °cetās jāni-I

12 cetasy] °cetasyā jāni-ms

12 āropayet] °yati jāni-I

13 eva] evam jāni-T

14 nānuṣṇam] nāmo° jāni-I

14 eva] Hier bricht das jāni-ms
ab.

15 svabhāvaviruddhopalabdhipr-
asaṅgaḥ] °dhiḥ pra°

jāni-I

19 riṇā] °yathānu° jāni-T

19 dvicandrādayo] 'pi bis

bādhaka fehlt jāni-T lacuna

	bādhakavaśāt te nihnūyanta iti cet § 45	
	ihāpy etad anumānam asiddhyādidoṣatrayarahitaliṅg-	
	ajam kiṃ na paśyati devānāṃpriyaḥ § 46	
	* na saṃvido yuktibhir asti bādheti cet § 47	
	nanu kim iyam rāñām āñā yenāvicārya gr̥hyate [ ] § 48	5
	pratyakṣasvabhāvā saṃvit tac ca jyeṣṭham pramānam	
	ato na bādhyata iti cet § 49	
	* kim punar anumānam lakṣaṇopetam api bādhyate	
	evam etad iti cet § 50	
	na tarhi tad anumānam pramānam syāt lakṣaṇayukte	10
	bādhāsaṃbhave tal lakṣaṇam eva dūṣitam syād iti sarvatr-	
	ānāśvāsaḥ § 51	
	athānumānābhāso bādhyate [ ] § 52	
	* pratyakṣābhāso 'pi kiṃ na bādhyate § 53	
	bādhyatām adhyakṣābhāsaḥ pratyakṣaiva punar	15
	iyam saṃvittis tat katham iti bādhyata iti cet § 54	
	nanv iyam api pratyakṣābhāsa [e]vānumānena bādhy-	
	amānatvāt § 55	
	38/gb	
	atha pratyakṣam eva pratyakṣasya tadābhāsatām bā-	
	dhyatvāt sādhayati na tv anumānam ity abhiniveśaḥ § 56	20
jāni-I	katham tarhi jvālādiviṣayāyāḥ pratyabhiñāyāḥ praty-	
	akṣāyāḥ pratyakṣābhāsatā vyavasthāpyate na khalu jv-	

3 asiddhyādidoṣatrayarahitaliṅg-
ajam] api

bādhyādidoṣatrayarahitaliṅgajam
bādhakam jāni-I

4 *] na...bādḥā : Upendravajrā -
Viertel. Wahrscheinlich ein Zitat.

6 jyeṣṭham] jyeṣṭa jāni-T

8 *] jāni-T läßt aus von kiṃ bis
cet.

10 tad] idam jāni-I

10 lakṣaṇayukte] °yukte 'pi
jāni-I

11 dhāsaṃbhave] bādhasam°
jāni-I

12 saḥ] °trānumāne 'nāśvāsaḥ
jāni-I

13 athānumānābhāso] yathānu°
jāni-T

14 *] pratyakṣa° bis bādhyate

fehlt jāni-I

15 pratyakṣaiva] pratyakṣeṇaiva
jāni-I

16 iti] na jāni-T

17 pratyakṣābhāsa]

pratyakṣābhāsaiva anumānena
jāni-I

17 vānumānena]

pratyakṣābhāsaiva anumānena
jāni-I

20 bādhyatvāt] bādhatvāt
jāni-I

21 pratyabhiñāyāḥ] °āyā

vyaktyapekṣayā jāni-T

22 yāḥ] °āyā vyaktyapekṣayā
jāni-T

22 vyavasthāpyate] °yeta jāni-I

ālādīnāṃ kṣaṇikatvam adhyakṣam avadhārayet | tasmād
 anumānam eva jvālādīnāṃ kṣaṇikatāṃ sādhat | bādha-
 kam etasyā ityakāmenāpi kumārilenābhyupetavyam | na
 śakyaṃ vaktuṃ sāmānyam eva kevalaṃ tayā viṣayīkriyata
 5 iti [|] tathābhāve hi tad evedaṃ jvālātvam iti syāt na sai-
 vaṃ jvāleti | tasmān nānaikāntiko hetur ity alaṃ bahubh-
 āṣitayeti | § 57
 jātinirākṛtir iyaṃ jitāripādānām¹ | |

1. jitāripādānāṃ kṛtir jātinirākṛtis samāptā | | jāni-I

1 jvālādīnāṃ] °nām api jāni-I
 1 kṣaṇikatvam] akṣa° jāni-T
 2 kṣaṇikatāṃ] °tvaṃ jāni-I,
 kṣaṇekatvaṃ jāni-T
 2 sādhat] °yet jāni-T
 3 etasyā] eva tasyā jāni-I
 3 pi] °nāpi tu jāni-I

3 na] na ca jāni-I
 5 tathābhāve] tathā jāni-I
 5 jvālātvam] buddhijvā° jāni-T
 7 bahubhāṣitayeti]
 bahupralāpatayā jāni-I

The TEI Header